

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539-09 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562-09 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

1

מספר בקשה: 17

לפני כבוד השופט נפתלי שילה

עו"ד אופיר פדר - המנהל המיוחד
ע"י עו"ד שינט לרנר

המבקש

נגד

1. אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין
ע"י עו"ד נינה פריימן
2. כונס הנכסים הרשמי
ע"י עו"ד עידן פרידון

המשיבים

2

החלטה

3

4

האם יש לבטל את הצו שניתן למשיב 1, ואשר הורה לו להמציא למבקש פלט עסקאות של אביו
המנוח של החייב?

5

6

7

א. רקע עובדתי

8

9

1. ביום 20.12.16 ניתן צו כינוס לנכסי החייב, לבקשתו.

10

11

2. אביו של החייב נפטר ביום 10.11.10 (להלן: "המנוח") ומבדיקה שערך המנהל המיוחד התברר
כי לא ניתן צו ירושה או צו קיום צוואה אחר המנוח.

12

13

14

3. המנהל המיוחד ביקש כי יינתן צו ללשכת מיסוי מקרקעין (להלן: "הרשות") על מנת שתנפיק
פלט עסקאות במקרקעין של המנוח וניתן יהיה לדעת האם היו למנוח נכסים במועד פטירתו.
ככל שיתברר כי למנוח היו נכסים, יפעל המנהל המיוחד לקבלת צו ירושה, על מנת שניתן יהיה
להעביר את הנכסים שמגיעים לחייב מכוח חלקו בירושת אביו, לקופת הפש"ר.

15

16

17

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
4. ניתן צו כמבוקש והרשות הגישה בקשה לביטולו.
- ב. **תמצית טענות הרשות - אגף מיסוי מקרקעין**
1. על הרשות מוטלת חובת סודיות סטטוטורית מכוח סעיף 105 (א) **לחוק מיסוי מקרקעין** (שבח ורכישה) תשכ"ג – 1963 (להלן: "**החוק**") שהפרתה מהווה עבירה שעונשה מאסר שנה.
2. סעיף זה קובע כי:
- "לא יגלה אדם כל ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו לפי חוק זה אלא אם נדרש לגלותה על ידי בית המשפט, לצורך ביצוע חוק זה או לצורך ביצועו של חוק מס אחר המשתלם לאוצר המדינה או בקשר עם תביעה פלילית על עבירה על חוק זה או על ידי מי ששר האוצר התייר לגלותה לו".
3. רק בפוף להמצאת צו ירושה או צו קיום צוואה של המנוח, ניתן יהיה להעביר את המידע למבקש. משלא הומצאה צו כאמור, ולא ידוע כלל אם החייב הוא יורש של אביו המנוח, מנועה הרשות למסור כל מידע על נכסי אביו של החייב, עקב האיסור הקבוע בחוק.
4. חובת הסודיות היא חובה גורפת. החייב הוא זה שיזם את ההליך ועליו לשתף פעולה עם המנהל המיוחד. הרשות לא רשאית להפר הוראה חוקית ברורה ולמסור מידע סודי שאסור לה למסור.
5. תכלית החיסיון כפולה: הגנה על הנישום מחשיפת מידע על נכסיו וכן הגנה על אינטרס המדינה, כי נישום יחשוף בפניה את כל האמת על נכסיו והכנסתו, בידיעה כי מידע זה יוותר חסוי. בכך יובטח גם, שגורמים שלישיים יימסרו מידע מבלי לחשוש שזהותם תתגלה והמידע שמסרו ייחשף. הדבר יאפשר גביית מס אמת.
6. על המנהל המיוחד להגיש בקשה לצו ירושה ולאחר שהצו יתקבל, ויתברר כי החייב הוא אחד מהיורשים, ניתן יהיה למסור את האינפורמציה למנהל המיוחד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

- 1
- 2 בעל תפקיד אינו יכול לגרום להפרת חוק ולחייב את הרשות למסור מידע החוסה תחת .7
- 3 החיסיון. ככל שהחייב לא מוסר מידע הדרוש לצורך הגשת בקשה לצו ירושה, המנהל המיוחד
- 4 יכול להגיש בקשה לביטול ההליך או לזמן את בני משפחתו לחקירה. המנהל המיוחד יכול
- 5 גם להגיש בקשה להתמנות למנהל עיזבון זמני ואז לקבל מידע ביחס לנכסי המוריש שהוא
- 6 התמנה כמנהל עיזבון.
- 7
- 8 חוק מיסוי מקרקעין הוא חוק ספציפי הגובר על הוראות פקודת פשיטת רגל. .8
- 9
- 10 לפיכך, יש לבטל את הצו המורה לרשות למסור מידע על רכוש המנוח. .9
- 11
- 12 **ג. תמצית טענות המנהל המיוחד והכנ"ר**
- 13
- 14 1. לא מבוקש לקבל מסמכים מכוחם נרשמו זכויות ע"ש המנוח או מה היו הכנסותיו וסכומי .1
- 15 הרכישה. המבקש עותר רק לדעת האם במועד פטירת המנוח, היו לו זכויות בנכסי מקרקעין.
- 16 מדובר במידע ספציפי ומצומצם ביותר.
- 17
- 18 2. כיצד יוכל בעל תפקיד לקבל מידע זה, אם הרשות מסרבת ליתן את המידע? על בעל התפקיד .2
- 19 לבחון האם כדאי להגיש בקשה למתן צו ירושה או צו קיום צוואה וזאת בטרם שיגיש את
- 20 הבקשה.
- 21
- 22 3. לא מדובר במידע שיעשה בו שימוש לצורך הליך אזרחי אלא לצורך מצוי זכויות נושים בהליך .3
- 23 פש"ר. סירוב הרשות, "מונעת מנושי החייב להיפרע את חובם".
- 24
- 25 4. מאחר ש"במות אדם עובר עיזבון ליורשיו", לחייב קיימת הזכות בירושה עוד בטרם שניתן .4
- 26 הצו הדקלרטיבי ולכן לבעל התפקיד, הבא בנעלי החייב, זכות לקבל את המידע.
- 27
- 28 5. סעיף 18 ג' **לפקודת פשיטת הרגל** (נוסח חדש) תש"ס – 1980 (להלן: "הפקודה"), מעניק לבעל .5
- 29 התפקיד סמכות לדרוש מידע ולקבל מסמכים בעניינו של פושט הרגל. בעל התפקיד נכנס

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

- 1 בנעלי החייב ורשאי לקבל מידע מכל גוף. הוראת הפקודה שהיא חוק ספציפי, גוברת על
2 הוראות החוק.
3
- 4 6. הפסיקה פרשה בהרחבה את סמכויות החקירה הנתונות לבעל התפקיד והכנ"ר. לכן, יש
5 לדחות את עמדת הרשות ועל הרשות להעביר למנהל המיוחד את המידע המבוקש.
6
- 7 **ד. דיון והכרעה**
8
- 9 1. הוראת סעיף 105 לחוק ברורה. קיים איסור שבצדו סנקציה פלילית, למסור מידע שהגיע
10 לרשות מתוקף תפקידה על פי חוק, אלא אם הדבר נדרש לצורך ביצועו של החוק או חוק מס
11 אחר או בקשת לעבירה על החוק או על פי היתר משר האוצר.
12
- 13 2. העברת מידע לבעל תפקיד אינה אחד מהחריגים המתירים גילוי המידע. החוק לא מבחין בין
14 מידע סודי למידע אחר והוא חל על כל ידיעה שהתקבלה. (ראו: בג"ץ 527/82 תמר שץ נ' שר
15 האוצר ואח', פ"ד לח (3), 76). כפי שציין פרופ' הדרי בספרו "מס שבח מקרקעין", כרך ג'
16 בעמ' 345:
17
- 18 "היקף החובה ביחס לסוג המידע שהיא חלה עליו אינו מוגדר בלשון הסעיף אך עולה ממנו
19 שמידע אינו נעשה חסוי בשל טיבו אלא מכוח המקור ממנו נבע. כלומר, די שמדובר בנתון
20 שהגיע לידי פלוני "בתוקף תפקידו לפי החוק", ואין נפקא מנה מהו אותו נתון".
21
- 22 3. הפסיקה פירשה את סעיפי החיסיון שבחוקי המס באופן דווקני וגורף (ע"א 68/88 עמנואל
23 זילברמן ואח' נ' בנק אמריקאי ישראלי, פ"ד מב (2), 383, ת"א 5034/89 שויביץ נ' שניידר
24 (26.6.90)). בפס"ד זילברמן הנ"ל, ציינה כב' השופטת בן פורת ביחס לסעיף 142 לחוק מס ערך
25 מוסף תשל"ו – 1975, שיש בו הוראה דומה לסעיף 105 לחוק כי:
26
- 27 "כהרהור בלבד, אפשר שרצויה תוספת חקיקתית הולמת לסעיף 142, אשר תאפשר הסרת
28 מעטה הסודיות, כל אימת שבית המשפט מוצא, כי הצורך לגלות ידיעה לשם עשיית צדק
29 עדיף מן העניין שלא לגלותה".
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

- 1 ברם, תיקון חקיקה ברוח זו לא בוצע.
- 2
- 3 .4 הטעם לחיסיון כפול: הן לשמור על הנישומים שלא יהססו למסור מידע הקשור להכנסותיהם
4 ורכושם והן על מנת לאפשר לשלטונות המס להשיג מידע ולגבות מס אמת (עמ"ה 296/85
5 **פיקנטי תעשיות מזון בע"מ נ' פרקליטות ת"א** (13.7.89)).
- 6
- 7 .5 האם סעיף 18 ג' לפקודה שקובע כי הכנ"ר מוסמך: **"לדרוש כל מידע או מסמך הנוגעים
8 לענייניו של החייב... מכל אדם שיש יסוד סביר להניח כי המידע או המסמך מצויים ברשותו
9 או בידיעתו"** גובר על סעיף 105 לחוק?
- 10
- 11 .6 התשובה לשאלה היא שלילית. הוראות סעיף 105 שבו נקבעו הוראות המכוונות לרשות המס,
12 היא הוראה ספציפית. לא ניתן להוסיף חריג לכלל החיסיון שלא נקבע בחוק. משלא נקבע
13 בחוק כי מסירת מידע לבעל תפקיד מותרת, לא רשאית הרשות למסור את המידע. בעל תפקיד
14 בהליך פש"ר לא קיבל אף היתר משר האוצר כנדרש בחוק. כפי שקבע בהמ"ש בתא (חיי)
15 7670-06-09 **קובי דר נ' מחמוד סאלח ותד ואח'** (31.3.10):
- 16
- 17 **"...לסעיף הסודיות חשיבות רבה, ויש להקפיד על הסודיות מכל משמר. כל נגיסה או גריעה
18 מחובת שמירת הסודיות תפגע באינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה. הוראת הסודיות היא
19 מנדטורית ואינה מתירה שיקול דעת לבית המשפט..."**
- 20
- 21 ראו גם: ה"פ (ת"א) 15-10-44691 **עירית חולון נ' רשות מיסוי מקרקעין** (10.8.17).
- 22
- 23 .7 הפתרון לבעיה שעומדת בפני המבקש פשוטה ביותר. על המבקש להגיש בקשה לצו ירושה.
24 לאחר שיינתן צו ירושה, הרשות תעביר לו את המידע.
- 25
- 26 .8 המבקש מעוניין לחסוך את העלות והטרחה – הלא רבה יש לומר – שבהגשת בקשה לצו ירושה
27 והוא מעוניין לדעת לפני כן, האם הטרחה וההוצאה כדאית.
- 28

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

9. אין בטענה זו בכדי להצדיק סטייה מהוראת חוק מפורשת שאף סנקציה פלילית בצידה. אכן, לעיתים קופת הפש"ר זעומה ואולם, אין מניעה לחייב את החייב לשלם עבור אגרת הגשת הבקשה, כחלק מחובותיו בהליך כגון חובת התשלום החודשי.
10. סעיף 60א לפקודה קובע כי בהמ"ש רשאי "על יסוד נימוקים שיירשמו ועל אף האמור בכל דין", ליתן צו לרשות המס להמציא מידע גם בדבר "נכסיו של החייב". ברם, על מנת לקבוע כי מדובר בנכס של החייב, יש לקבל צו ירושה או צו קיום צוואה.
11. טענת המבקש כי המנוח יורש על פי סעיף 1 לחוק הירושה תשכ"ה – 1965 שקובע כי "במות אדם עובר עיזבונו ליורשיו", ולכן הרשות צריכה להיעתר לבקשה עוד לפני שניתן צו ירושה, בכל הכבוד, אינה טענה. אכן, צו הירושה או צו קיום הצוואה הוא דקלרטיבי. ברם, בטרם שניתן הצו, לא ניתן לדעת האם אכן החייב הוא יורש והאם לא ערך המנוח צוואה. לפיכך, רק לאחר שיינתן הצו והחייב יוכר כאחד מיורשי המנוח, המנהל המיוחד יוכל להיכנס לנעליו ולבקש את המידע מהרשות.
12. המבקש יכול אף להגיש בקשה להתמנות כמנהל עיזבון זמני ולאחר שימונה, יוכל בכובעו כמנהל עיזבון המנוח, לקבל את המידע מהרשות (ראו גם: בש"א 3273/04 יזאבכי אמין נ' זאהי אבו נוארה ואח' (20.2.04)).
13. הכנ"ר הפנה לע"א 1394/13 יחזקאל ניידורף נ' יונה לוברט ואח' (13.6.13) שבמסגרתו חייב בית המשפט קמא את רשות המיסים להמציא דוחות כספיים של חברה וכן פרטים אודות הכנסות רעיית המבקש ובהמ"ש העליון אישור את ההחלטה. ברם, אין הנדון דומה לראייה. שם מדובר היה בחברה שהחייב היה בעל מניותיה ואשתו התגוררה עמו ולכן היתה קיימת זיקה משמעותית בין החייב לגופים שלגביהם התבקש המידע. שונה הדבר במקרה דנן, שבו טרם ידוע כלל האם לחייב זיקה כלשהי לנכסי אביו המנוח. שהרי, ייתכן שיתברר כי המנוח ערך צוואה והחייב כלל לא נמנה בין יורשיו.
14. סיכומו של דבר: הצו שניתן לרשות המיסים לצורך קבלת מידע, מבוטל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 16-09-55539-09 עאידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

פש"ר 16-09-55562-09 אעידי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

15. לאחר שהמבקש ימציא צו ירושה או צו קיום צוואה ויתברר כי החייב הוא אחד מיורשי המנוח, יהיה על רשות המיסים להעביר את המידע אודות נכסי המנוח.

2

3

4

5

6

ניתנה היום, כ"ז חשוון תשע"ט, 05 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.

7

נפתלי שילה, שופט

8

9

